Beeldvormende fase

OPENBAAR

Korte aantekeningen van de beeldvormende bijeenkomst I van 7 februari 2023.
Aanvang: 19.30 uur – Raadzaal

Aanwezig:	**Voorzitter**: De heer Walter
	Namens de fracties: Agendapunt 2: De heren Holtman, Weevers, Bauhuis, Assink, Polman, Onstenk, Navis, Hollema, Bulsink en Meerdink en mevrouw Van Santen. Agendapunt 3: De heren Logmans, Weevers, Bauhuis, Belterman, Ebbers, Hollema, Bulsink en Meerdink.
	Griffie: De heer Fiering

Beeldvormende bijeenkomst. **Doel: toelichting**	

Agendapunt 2: Voorstel tot vaststellen van de Regionale Woonagenda 2023-2030.	
Mevrouw A. Bijmold van De Woonplaats is aanwezig om vragen te beantwoorden. Mevrouw J. Rutgers van bureau RuimteVolk geeft een presentatie over de Regionale Woonagenda. Zij zijn betrokken bij het opstellen van de regionale woonagenda. Door mevrouw M. Vreman beleidsmedewerker Wonen van de gemeente Aalten wordt een presentatie gegeven over de Regionale Woonagenda 2023-2030. De presentaties zijn bij dit verslag gevoegd.	
Vragen aan mevrouw Rutgers.	
Vraag: Welke ambities zitten er bij het verbeteren van woningen?	Antwoord: Deze is vrij breed geformuleerd in deze woonagenda. Verduurzamen, levensloopbestendig maken en herstructureren van woningen is nog steeds een vrij brede ambitie. In de agenda kunt u lezen wat wordt ingezet om bestaande woningvoorraad te verduurzamen. Maar in de uitvoeringsagenda moet die nog concreter. Er zijn een aantal opties genoemd hoe dit sowieso plaats gaat vinden.
Vraag: Wat wordt verstaan onder arbeidskrachten? Zijn dat mensen uit EU -landen die hier tijdelijk zijn of mensen die zich hier permanent gaan vestigen. Wat wordt hier precies mee bedoeld en wat wordt bedoeld met het huisvesten van arbeidskrachten?	Antwoord: Het is tijdelijk en permanent. Dat kunnen arbeidskrachten zijn van buiten Nederland maar ook van binnen Nederland. De genoemde 4000 personen is de brede groep. Momenteel wordt een regionaal plan opgesteld, hoe met de huisvesting voor arbeidsmigranten wordt omgegaan. Mevrouw Vreman: Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan het plan van aanpak om te komen tot de huisvesting van arbeidsmigranten. Er zijn al een aantal voorbeelden in Doetinchem en Groenlo. Die

	ervaringen worden gebruikt alsmede de ervaringen uit Zevenaar. Die worden als basis gebruikt om te kijken wat we lokaal en binnen de regio Achterhoek kunnen doen om te zorgen dat ook deze groep mensen op een nette en fatsoenlijke manier worden gehuisvest.
Vraag: Worden daar ook ambities bij genoemd of alleen het goede voornemen?	Mevrouw Vreman: De bedoeling is dat de uitkomst van het plan van aanpak zo concreet wordt dat we ook in beeld hebben welke gemeenten leveren welke bijdrage en het liefst nog op welke plek.
Vraag: Wij begrijpen dat het plan gemaakt is op plannen van het AWLO en andere plannen. In de bijlage staat de verdeling van 11.000 woningen. Wat is dan de situatie? Is dan de woningnood opgelost? Het zijn hele mooie aantallen, maar wat zegt dit nu als we dit gerealiseerd hebben?	Antwoord: U verwijst naar de tabel achter in de woonagenda waarin de ambitie van de woondeal is opgenomen. Als je kijkt naar het woningtekort wat er op dit moment is en de ambitie die in de woondeal is opgenomen, dan zou je zeggen dat het woningtekort is ingelopen de komende jaren. Zoals de cijfers er nu voorstaan kun je daarvan uitgaan. De andere cijfers betreffen prognoses. Het geeft een richting weer waar we de komende jaren op uitkomen. De productie moet fors omhoog. Eigenlijk verdubbeld worden. De versnelling in programmalijn 1 zit daar nadrukkelijk in. En de vraag is of dit realistisch is.
Vraag: In het raadsvoorstel staat dat ongeveer 28% sociale huurwoningen moeten worden. Hoeveel procent hiervan gaat naar de categorie Arbeidsmigranten etc.	Antwoord: Als we het over arbeidsmigranten hebben is het heel moeilijk op dit moment zichtbaar te hebben waar die groepen nu zijn gehuisvest. Onderdeel van de opgave kan b.v. een flex-hotel zijn. Men wil veelvuldig monitoren. Dat betekent dat we mogelijk flex-woningen wel mee gaan tellen in de sociale huur. Vandaar dat ons aandeel sociale huur hoger is dan de aantallen die gerealiseerd worden door de woningcorporaties. De 28% is een minimum en geen maximum. We kunnen altijd meer, al zullen grondeigenaren, verhuurders etc. daar niet altijd om staan te springen.
Vraag: € 355.000 voor betaalbare koop. U zegt, we willen € 275.000 als grens. Hoe leggen we dat vast en lopen we daarmee niet het risico dat bouwondernemingen, projectontwikkelaars etc. de woningen in andere regio's gaan bouwen? Daar kunnen ze meer verdienen.	Mevrouw Vreman: In de Achterhoek hebben we veel kleinere projecten. Vooral in de kleine kernen is het niet realistisch om 1/3 sociale huur te realiseren. Dat betekent ook dat de opgave vaak wat hoger is in grotere projecten qua sociale huur. We bieden ontwikkelaars en eigenaren een soort escape om in kleinere projecten sociale huur in te vullen met betaalbare koop. De markt speelt een belangrijke rol in de regio.
Vraag: 32% van de toevoeging van de woningen mag maximaal € 355.000 zijn. Daarvan hebben we als Achterhoek gezegd; maar een deel daarvan willen wij tot € 250.000. Waarom is niet overwogen om die 32% dan te verruimen?	Antwoord: Het is een landelijke taakstelling die we hebben met elkaar. Vanuit de landelijke bouw- en woonagenda.
Vraag: In programmalijn 1 wordt genoemd dat er voldoende stikstofruimte aanwezig moet zijn. Hoe is dit in de regionale woonagenda geregeld en in Aalten geregeld. Loopt ons dit voor de voeten?	Wethouder Kok antwoordt dat er geen algeheel beeld te geven is van ieder plan of daar voldoende stikstofruimte voor is. Dit zal per plan bekeken moeten worden. Tot nu toe is het zo dat heel veel plannen wij aannemelijk hebben kunnen maken dat de plannen geen groter effect hebben dan 0,0, door maatregelen die getroffen

	worden. U stelt dat wij niet in de buurt liggen van Natura 2000. Dat is niet helemaal correct. Bij de laatste plannen die we hebben vastgesteld bv. uitbreiding Cartier, hebben we wel vastgesteld dat dit past. Bij iedere vergunning moet – na een uitspraak van de Raad van State – ook tijdens de bouw gekeken worden of het voldoet aan de laatste Aerius-modellen. Er is geen algeheel antwoord te geven of dit hier allemaal past. Ook wij zullen af en toe tegen komen dat er maatregelen moeten worden getroffen.
Vraag: Wordt het Regionaal aanjaagteam een soort overkoepelend orgaan en wat is de impact voor de lokale gemeente?	Antwoord: Dit zit vooral in het organiseren van extra capaciteit en expertise om een aantal projecten - die van grote impact zijn - snel verder te brengen. Dit heeft ook te maken met het capaciteitsprobleem, zoals aangehaald. Regionaal zou je dat kunnen regelen door een team in te kunnen 'vliegen' om een project vlot te trekken of extra capaciteit bij te zetten.
Vraag: Dan moet ik hem als een soort link zien met die regionale agendapunten.	Antwoord: Klopt.
Vraag: U noemde dat er ambtelijke correctierondes zijn geweest. Is er ook een politieke correctieronde geweest? Op welke punten is er gecorrigeerd?	Antwoord: Ambtelijk moet u het breder zien. Niet alleen de gemeenten maar ook de corporaties en de andere partijen. De politieke correctieronde is vooral aan de thematafel gebeurt. Het is vooral op detailniveau gecorrigeerd. Met name om het uitvoeringsaspect, de woondeal en de aantallen, niet zozeer over de ambities
Vraag: U sloot af met het adaptief programmeren. Het is het ruimste programma dat we in jaren hebben gezien. De markt laat alweer een trendbreuk zien. Welk beeld heeft u daarbij?	Antwoord: We komen uit een heel andere tijd en een agenda die gericht was op bevolkingsprognoses die er heel anders uitzagen. Ook economische gezien zat de wereld toen anders in elkaar. Wat we met deze agenda gedaan hebben is de ruimte bieden om als het kan forse ambities te realiseren. Maar de werkelijke productie van woningbouw en de prijzen en investeringsruimte is nog wel een vraagteken. Kunnen we dit met elkaar realiseren? Enerzijds hebben we dit geconstateerd, maar het blijft spannend of dit ook echt gaat lukken. Het is de markt, overheden en organisaties die daarin ook samenwerken. Door te monitoren kunnen we naar beneden of boven bijstellen. Maar de ruimte is er om de ambitie waar te maken. Dit zal per gemeente nog wel verschillen.
Vraag: Het is een flinke uitdaging om het woningprogramma de komende tijd te halen. Hierover lopen gesprekken met de provincie Gelderland en het Rijk. Wat kan de provincie en het Rijk daarin doen om het programma aan te jagen?	Antwoord: Dit raakt heel erg de woondeal. In de woondeal zijn een aantal randvoorwaarden gesteld door de Achterhoekse gemeenten. Daarvan is gezegd dat alleen met afspraken over de aantallen we er niet komen. We hebben ook kennis en capaciteit nodig en geld om deze opgave gerealiseerd te krijgen. Daar lopen op dit moment nog steeds gesprekken over. Middelen zijn op dit moment beschikbaar voor grotere gemeenten. Er is een lobby gaande om die middelen ook beschikbaar te maken voor kleinere gemeenten.
Vraag: De prognose van de bevolkingsgroei is toch niet afgenomen? We blijven toch nog steeds zitten	Antwoord: De vraag voor de korte termijn is er nog steeds. Waar we het over hebben is de

met die enorme woningbouwopgave?	markt, de betaalbaarheid, realisatiekracht, capaciteit op het gebied van arbeidskrachten die de woningen kunnen bouwen. Maar op korte termijn is de woningvraag er nog zeker in deze regio.
Presentatie van mevrouw M. Vreman.	
Vragen aan mevrouw Vreman.	
Vraag: U zegt dat gemeenten een regionale woonagenda moeten vaststellen. Dit staat er niet. Per regio stellen gemeentebesturen een regionale woonagenda op en GS stelt de woonagenda vast. Waarom moet dan de gemeenteraad een regionale agenda vaststellen?	Antwoord: Het gemeentebestuur stelt hem op. Zij willen het beleid wel graag vastgesteld hebben door hun gemeenteraad. Het staat er niet maar dit is ook het beleid van de provincie. Het is een beleidsstuk dat wij vier versies hiervoor ook regionaal in alle gemeenteraden hebben laten vastgesteld. En voor bestemmingsplannen is het ook belangrijk dat het een gemeente brede onderbouwing is.
Vraag: Wat is nu de volgorde. Moeten eerst de raden het goedkeuren en dan gaat het naar de provincie? Gaat de provincie daar dan een stempel opzetten of komt daar ook nog een ronde overheen?	Antwoord: De provincie is nauw betrokken geweest, zowel ambtelijk als bestuurlijk, bij dit traject. Zij gaan eigenlijk gelijktijdig de besluitvorming in. We verwachten niet dat GS nog met een addendum of iets dergelijks komt.
Vraag: Wat is hier in Aalten het verschil tussen die 750 woningen en het restantje wat erbovenop komt? Wat kunnen we daar mee?	Antwoord: Eigenlijk heeft iedere gemeente een hogere ambitie dan wat er in de woondeal is afgesproken. De woondeal is eigenlijk twee keer de bevolkingsprognose die daaronder ligt. Politiek is er met de provincie discussie geweest over de ambitie versus de afspraken in de woondeal. De Regio heeft gezegd de ambitie overeind te houden, maar rondom die woondeal maken we in principe de afspraak dat we in eerste instantie 8390 woningen willen realiseren. Dat is een grote opgave om dit in 7 jaar te realiseren. Die productie moet dan verdubbeld worden. Mochten we dat versnelt realiseren dan halen we adaptief dat aandeel naar voren. Maar als het niet lukt dan schuiven we dat deel verder weg. Dat is de gedachte van de twee-traps-raket.
Vraag: Dus de woondeal is de ondergrens?	Antwoord: Klopt.
Vraag: Aandeel sociale huur is 28%. Is dat de landelijke norm? Hoe verhoudt zich dit tot de Achterhoek?	Antwoord: Met 28% sociale huur vergroten we eigenlijk het aandeel sociale huur. In de gemeente Aalten hebben we op dit moment 18% sociale huur. Met die 28% lopen we een stukje tekort in wat er op dit moment is. Daarmee halen we niet de 30% die de minister graag wil.
Vraag: Waarom is 30% niet reëel?	Antwoord: Dan kunnen we 2 dingen doen. Volledig die 1050 woningen in de sociale huur realiseren. Dan komt er geen project van de grond want dit is financieel niet haalbaar. Of we verhogen de ambitie. Dan gaan we 3000 woningen bouwen. Dan is de opgave wel heel erg overtrokken t.o.v. de opgave waar we voor staan. De vraag naar sociale huur is ook niet zodanig hoog in de regio. Mevrouw Bijmold: De vraag is de laatste jaren wel toegenomen. Daarom zien wij de noodzaak om stevig bij te bouwen. Daar hebben we ook afspraken over gemaakt. Daar speelt ook het stukje adaptief programmeren mee. Mocht nu blijkt uit de cijfers en uit de markt dat de druk op de sociale huur groot blijft dan zou je ook nog

	een plus kunnen doen in de projecten.
Vraag: Is die conclusie niet nu al te trekken? Dat die druk behoorlijk hoog is en dat dit de laatste jaren is toegenomen. Zodat je juist nu een extra stap zou moeten zetten?	Antwoord: Dat klopt. Als je dit vergelijkt met 5 jaar geleden is het enorm toegenomen. 5 jaar geleden zaten we naar een krimpscenario te kijken en hadden ook nauwelijks bouwplannen. Daar is nu verandering ingekomen en we hebben nu een behoorlijk aantal bouwplannen gemaakt. Zoals we daar nu tegen aankijken moet dat voldoende zijn. Maar de markt is grillig. Er moet goed worden gemonitord. Zodat we weten of we op- of af moeten waarderen.
Vraag: We zien concrete ambities op genoemde € 355.000 gespitst. Lokaal zien we € 300.000 staan. Die 32% wordt niet uit elkaar getrokken. Klopt het dat we geen ambitie uitspreken over genoemde € 250.000?	Antwoord: Klopt. Er is geen regionaal getal afgesproken over € 250.000 of het aantal woningen. De mogelijkheid bestaat om hier lokaal wel vastgesteld beleid op te stellen.
Vraag: 28% c.q. 30% en de opmerking dat dit financieel niet haalbaar is. Woningbouwcorporaties kunnen toch heel goedkoop lenen. Daar zou toch wel een hoge financiële haalbaarheid in kunnen zitten?	Mevrouw Bijmold: Wij kunnen inderdaad goedkoper lenen. Maar daarmee is voor ons een bouwproject in de sociale huur nooit rendabel. We hebben altijd onrendabele toppen. We kunnen dit niet financieel rond krijgen. We doen dat omdat we sociale verhuurders zijn. Dit is onze opgave en daarom bouwen we die woningen ook. Wij kunnen het als organisatie niet aan om 1050 woningen te gaan bouwen. Dan zouden daar ook andere partijen in mee moeten werken en die gaan dat niet doen.
Vraag: We hebben ambities voor 1050 woningen. Maar dan lopen we tegen een ander fenomeen aan, en dat zijn de procedures die daarbij horen. Dan moet je vooruitlopen op de werkelijkheid van realisering. Hoe kijkt u hiertegen aan?	Antwoord: Om die 750 te realiseren is al een hele opgave om dat voor elkaar te krijgen. Dan heb je het inderdaad over procedures maar ook over capaciteit bij bouwbedrijven, materialen e.d. Dus dat komt er nog bij. Wij kijken bij onze woningbouwplanning wel verder dan 2030. Dit om gefaseerd en adaptief de mogelijkheid te hebben om verder uit te kunnen breiden na die periode, maar ook de mogelijkheid om te zeggen; het is niet nodig. Dus beide kanten op.
Vraag: We zien een enorme druk op de zorg op dit moment. Wanneer we gaan bouwen in kleine clusters (20-30 woningen zijn snel te realiseren) kun je een enorme doorstroming krijgen op de woningmarkt. Is dit meegenomen en gaat er iets mee gebeuren?	Antwoord: In ons lokale woningbouwbeleid sowieso. De ambitie is om zoveel mogelijke levensloopgeschikt te bouwen. In woondeal 2.0 wordt een verdere kwalitatieve doorvertaling gemaakt van dit soort aspecten.
Vraag: Wat is dan de reden dat we het huidig kader moeten intrekken? Het botst toch niet. De regionale woonagenda en het kader wat we nu hebben?	Antwoord: Wij hoeven nu ons regionale afwegingskader niet in te trekken. Dat wordt ook niet voorgesteld. Het document is een aanvulling op de regionale woonagenda. Als je nieuw beleid vaststelt moet je oud beleid intrekken. Dit was op dat moment onderdeel van de oude woonagenda. Vandaar dat je die intrekt. Dit is puur procedureel.
Vraag: Ons lokale afwegingskader wordt niet ingetrokken?	Antwoord: Neen, die blijft van kracht tot we iets anders hebben. Voor nieuwe projecten maken we al wel afspraken in de geest van de woondeal en de nieuwe woonagenda. Dat we de verdeling van sociale huur en betaalbare koop al meenemen.
Vraag: Betaalbaarheid van de projecten en van de bouw. De normgetallen die er zijn, wanneer is het sociale huur, wanneer is het betaalbare koop, dat	Antwoord: Heeft te maken met het landelijk gebied. We zijn gewend om wat ruimere woningen op wat ruimere kavels te bouwen. In de

zijn landelijke normen. De grond is hier een tikje goedkoper dan in het Westen. Bouwen wij dan zo riant dat het moeilijk betaalbaar is? Waarom hebben wij hier moeite om betaalbaar te bouwen?	stad ga je vaak de lucht in. Dit doen we hier ook in mindere mate. Misschien als straks de normen voor iedereen gelijk zijn dat men liever hier in de regio bouwt.
Vraag: € 250.000 is dit echt betaalbaar? Hoe gaan we dat dan doen? Hier zien we weinig van terug in de regionale woonagenda. Hoe gaan we goedkoop bouwen in deze regio?	Mevrouw Rutgers: Bij de thematafel Wonen en Vastgoed zijn ook ondernemers en bouwers betrokken.
Vraag: In de lokale uitwerking ging het over de snelheid en de betaalbaarheid. De andere lijnen komen eigenlijk niet zozeer aan bod. Hoe wordt daar dan de vertaling waar gemaakt?	Antwoord: Onze eigen woonvisie is hier vrij actueel in. Dat strookt eigenlijk prima met wat we regionaal ook daarover hebben afgesproken. Het is altijd structureel onderdeel van de prestatieafspraken die we hebben met de woningcorporatie. We hebben de toekomstbestendige wonen lening. We zijn bezig met de implementatie van Heerlijk thuis en huis. Zo zijn er verschillende trajecten. Ook met de energietransitie gaan we met pilots aan de slag. Dat zit eigenlijk allemaal al verankerd in ons lokale beleid en uitvoering.
Vraag: Er ligt een uitvoerig plan, een helder verhaal hierbij. Het gaat naar de raden, afstemming met de provincie heeft plaatsgevonden. Hoeveel ruimte is er nog voor aanpassingen c.q. welke alternatieven zijn er denkbaar?	Antwoord: U heeft de bevoegdheid om het niet vast te stellen. De vraag is of je er iets mee opschiet. Als er een zwaarwegend punt is vanuit een gemeente waarvan we zeggen dat is eigenlijk wel een goed punt, dan moeten we opnieuw met elkaar om de tafel om dat aspect aan te passen. Is het een principieel aspect, dan heeft de wethouder een ander gesprek te voeren in de regio. Als het een zwaarwegend punt is in de gemeente is het wel zaak dit kenbaar te maken.
De voorzitter concludeert dat er geen toezeggingen zijn gedaan. **Het voorstel wordt behandeld in de oordeelsvormende vergadering van 14 februari 2023.**	

Agendapunt 3: Voorstel tot vaststellen klimaatadaptatiestrategie Aalten.	
De heer Wolkorte geeft een presentatie over de klimaatadaptatie strategie Aalten. De presentatie is bij deze korte aantekeningen gevoegd.	
Vraag: De bedoeling is om de burger te enthousiasmeren om deel te nemen aan deze adaptatie. Daarnaast loopt het duurzaamheidstraject. Loopt de gemeente niet het risico dat de burgers afhaken?	Antwoord: Dat risico is aanwezig en dat is bekend en geadresseerd. Daarom is besloten om integraal bij de omgevingstafels alle projecten te bundelen en daar haalt de gemeente de gehele opgave op. Dan is het risico's dat de burgers een hele bulk ineen keer op het bordje krijgen. Toch is besloten om dit gebundeld aan de wijk /buurt voor te leggen in de hoop dat de burgers niet afhaken.
Vraag: Er worden voorbeeldwijken uitgekozen. Zijn dat de drie voorbeeldwijken zoals vermeld in het rapport.	Antwoord: In het rapport worden drie wijken genoemd. Er zijn verschillende opgaves per wijk ten aanzien van wonen, verkeer e.d. In de drie genoemde wijken liggen de meeste opgaves. Met deze drie gemeenten wil de gemeente het

	komende jaar aan de slag. De gebiedsopgave wordt in de gehele gemeente opgehaald. Hoe de wijkindeling exact plaatsvindt is nog niet bekend.
Vraag: Het klimaatdialoog wordt gekoppeld aan de omgevingsvisie. Is er al een tijdspad bekend? Wanneer vinden de gesprekken plaats?	Antwoord: Het tijdspad is bij de heer Wolkorte niet bekend.
Vraag: De koelteplekken op 300 meter. Daar is een bepaalde oppervlakte voor nodig. In de regionale woonagenda wordt gedacht aan inbreiding; dus lege plekken bebouwen. Betekent dit dat de gemeente hier voorzichtig hier moet zijn om koelteplekken te kunnen creëren?	Antwoord: Dat is een spanningsveld. Er spelen verschillende belangen. Aan de ene kant wil met meer woningen realiseren en aan de andere kant moeten de burgers in 2050 wel in een prettige omgeving kunnen verblijven. Er hoeft niet minder gebouwd te worden of minder groen aangelegd te worden. Het moet slim gedaan worden door bijv. groene gevels of groene daken. Overkappen van wegen met gebladerde is ook mogelijk. Op de ene plek zal gekozen worden voor groen en op een andere plek voor woningbouw.
Vraag: 3-30-300 richtlijn Wat is de opgaaf wat de gemeente zichzelf oplegt? Hoe staat de gemeente ervoor t.a.v. deze richtlijn?	Antwoord: Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord
Vraag: Gemist wordt een educatieve paragraaf. Belangrijk is dat de huidige generatie wordt beïnvloed om hiermee bezig te zijn. Hoe ziet u dat?	Antwoord: Educatie is een belangrijk onderwerp. Dat is in de strategie wellicht iets onderbelicht maar in het rapport is wel aangegeven dat educatie een belangrijk aspect is. De gemeente gaat daar zeker mee aan de slag. Het is een belangrijk onderdeel.
Vraag: Aan het begin werd gezegd dat dit een concept plan is en dat er over 6 jaar een definitief plan ligt. Komt over 6 jaar pas een definitieve versie? In het voorstel wordt ook gesproken over een concept-versie.	Antwoord: De raad stelt nu een definitieve versie vast. Hiermee gaat de gemeente aan de slag. Het is een dynamisch document. Het document wordt de komende jaren aangevuld. Het is niet zo dat over 6 jaar een compleet nieuw plan wordt geschreven. Het is lerend werken. Een groei document. In de schriftelijke beantwoording wordt hierop teruggekomen.
Vraag: Gebiedsaanwijzing hemelwaterverordening.. Het buitengebied is buitengewoon huiverig t.a.v. aanwijzingen.	Antwoord: In een hemelwaterverordering wordt bepaald dat je hemelwater niet meer op het vuilwater riool mag lozen op het moment dat er voorzieningen zijn gerealiseerd. Meer zegt deze verordening niet. Voor de toepassing van deze verordening moeten gebieden worden aangewezen waar deze voorzieningen zijn gerealiseerd. Vooraf wordt goed gecommuniceerd met de bewoners.
Vraag: In het raadsvoorstel staat dat € 150.000 extra wordt gevraagd voor uitvoering van dit rapport. In het rapport staan hogere bedragen. Hoe serieus is deze € 150.000? Moet elk jaar € 150.000 beschikbaar worden gesteld	Antwoord; Het in het voorstel genoemde bedrag van € 150.000 is bedoeld voor de uitvoering van activiteiten in 2023. De gemeente heeft niet elk jaar een bedrag van € 150.000 nodigt. Voor de jaren na 2023 moeten de benodigde financiële middelen nader bekeken worden bij het uitvoeringsprogramma en of de begroting.
Vraag: DPRA-subsidie. Welke projecten worden ingediend?	Antwoord: Daar kan spreker nog geen antwoord op geven. De afdeling Ruimte heeft wel een planningslijst. Op basis van deze lijst wordt bezien welk project het meest kansrijk is om in aanmerking te komen voor DPRA-subsidie. Voor het project Centrumplan Dinxperlo is bij de provincie in het kader van hitte een subsidieaanvraag ingediend. Dat staat los van de DPRA-subsidie.
Vraag: Het rapport richt zich voornamelijk op de	Antwoord: Dat is zeker een belangrijk gebied.

kernen. Er wordt verwezen naar het waterschap e.d. voor wat betreft het buitengebied. Heeft de gemeente geen rol in het buitengebied? Dat is toch ook een belangrijk gebied.	Waarom richt het rapport zich meer op de kernen omdat de kernen het meest gevoelig zijn voor de thema's extreme neerslag en hitte. Daar komt bij dat de gemeente in de kernen de openbare ruimtes beheert. Dat is in het buitengebied aanzienlijk minder. De gemeente heeft daar een minder sterke invloed. De gemeente is wel een belangrijke partner maar de provincie en het waterschap zijn in de lead. Daarom richt de gemeente zich meer op de kernen.
Vraag: Is mitigatie niet onderbelicht in dit rapport?	Antwoord: De voorliggende strategie is gericht op adaptatie. De mitigatie wordt in andere programma's behandeld zoals duurzaamheid en verduurzaming.
Vraag: Afkoppelen hemelwaterafvoer. Minimaal 70% behaald in 2050. Is dit gebaseerd op een bepaald trend. Is dit haalbaar?	Antwoord: Uit onderzoek is gebleken dat de gemeente al erg veel doet op het gebied van adaptatie. Al jarenlang wordt het regenwater afgekoppeld bij herinrichting van wegen. Waar genoemde 70% op is gebaseerd wordt nagezocht.
De voorzitter concludeert dat de schriftelijke vragen vóór de oordeelsvormende vergadering moeten worden beantwoord. Daarin ook de onbeantwoorde vragen van deze beeldvormende bijeenkomst meenemen. **Het voorstel wordt behandeld in de oordeelsvormende vergadering van 14 februari 2023**	

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van Aalten in de openbare raadsvergadering van 28 februari 2023.

M.A.J.B. Fiering
Raadsgriffier

mr. A.B. Stapelkamp
voorzitter

GOED WONEN IN EEN VITALE REGIO

Regionale Woonagenda Achterhoek 2023-2030

Gemeenteraad Aalten 7 februari 2023 - Janneke Rutgers

Proces

- Interviewronde
- Gesprek Thematafels (5x)
- Werkateliers (2x)
- Achterhoekraad
- Begeleidingscommissie
- Ambtelijke correctierondes

- Nationale Woon- en Bouwagenda
- Nationaal Programma Landelijk gebied
- Regionaal ruimtelijk perspectief

4 Programmalijnen

1. Vergroten woningvoorraad en versnelling
2. Investeren in kwaliteit bestaande woningvoorraad
3. De Achterhoek, een plek voor iedereen
4. Wonen als integrale gebiedsopgave

1. Vergroten woningvoorraad en versnelling

- **Regionale ambitie**: 11.500 extra woningen
- Waaronder 8.390 woningen binnen **Woondeal**
  - Basis: huishoudensverdunning, ouderen, starters, bijzondere doelgroepen
  - Arbeidskrachten
  - Bovenregionale vraag

- Regionale **agendaprojecten**
- Regionaal **aanjaagteam**
- **Conceptueel, circulair en biobased** bouwen

Onderverdeling regionale ambitie Achterhoek tot en met 2030 (RUIMTEVOLK, 2022).

2. Investeren in kwaliteit bestaande woningvoorraad

- **Verbeteren (kwalitatief en energetisch)** groot deel van de woningvoorraad:
  - 7.000 sociale huurwoningen
  - 24.000 particuliere woningen

- Verduurzaming van ruim **40 Achterhoekse buurten en kernen**

- Regionale **agendaprojecten**

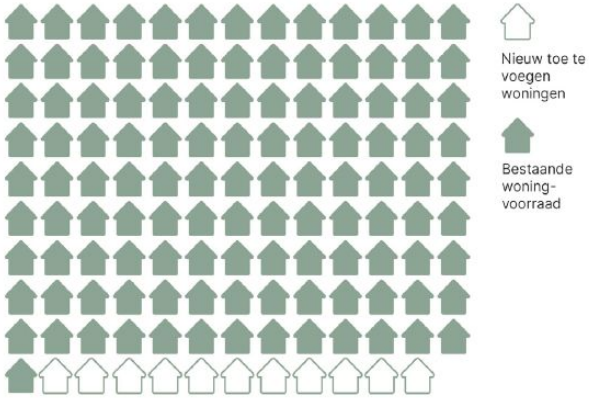

Bestaande woningvoorraad vs. nieuwe woningen. Groot deel van onze toekomstige woningvoorraad staat er al (RUIMTEVOLK, 2022).

3. De Achterhoek, een plek voor iedereen

- Forse inzet op **betaalbaarheid**
- Regionale inzet op **wonen en zorg**
- Fair share
- Regionale aanpak huisvesting

aandachtsgroepen

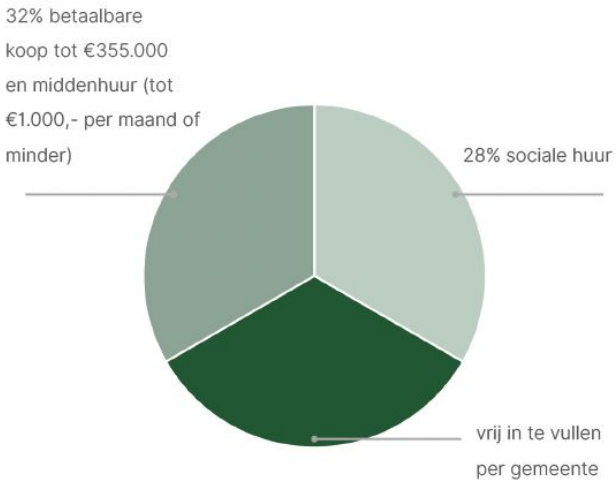

Onderverdeling betaalbaarheid nieuwbouwprogramma Achterhoek tot en met 2030 (RUIMTEVOLK, 2022).

4. Wonen als integrale gebiedsopgave

- **Integraal** denken en werken
- Aanzet vier **woonstrategieën**
- Woonbeleid koppelen met **ruimtelijke verkenning / provinciaal gebiedsprogramma**

Uitvoering en samenwerking

- Regionaal vertrekpunt voor **partnerschap** provincie en Rijk
- **Adaptief programmeren** en monitoren
- Hernieuwde **kwalitatieve toetsingscriteria**
- **Uitvoeringsprogramma** Q1 2023
- Voldoende **capaciteit** en kennis nodig

Gemeente Aalten

Regionale Woonagenda 2023-2030

Beeldvormende raad

7 februari 2023

Wat betekent de RWA voor de gemeente Aalten

1. *Relatie RWA tot lokaal woonbeleid*
2. *Provinciale omgevingsverordening*
3. *De woningbouwopgave in de verschillende documenten*
4. *Aanpassingen aan het afwegingskader woningbouw*
5. *Wat kunnen we nog verwachten in 2023*

1.Relatie RWA tot lokaal woonbeleid

- Vervangt huidige regionale woonagenda 2015-2025
- Woonvisie gemeente Aalten
- Woningbouwstrategie
- Lokaal afwegingskader woningbouw

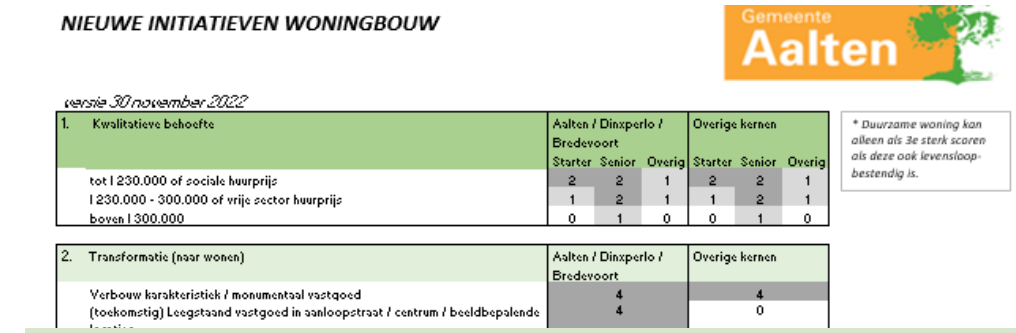

NIEUWE INITIATIEVEN WONINGBOUW

versie 30 november 2022

1. Kwalitatieve behoefte	Aalten / Dinxperlo / Bredevoort			Overige kernen		
	Starter	Senior	Overig	Starter	Senior	Overig
tot I 230.000 of sociale huurprijs	2	2	1	2	2	1
I 230.000 - 300.000 of vrije sector huurprijs	1	2	1	1	2	1
boven I 300.000	0	1	0	0	1	0

* Duurzame woning kan alleen als 3e sterk scoren als deze ook levensloop-bestendig is.

2. Transformatie (naar wonen)	Aalten / Dinxperlo / Bredevoort	Overige kernen
Verbouw karakteristiek / monumentaal vastgoed	4	4
(toekomstig) Leegstaand vastgoed in aanloopstraat / centrum / beeldbepalende	4	0

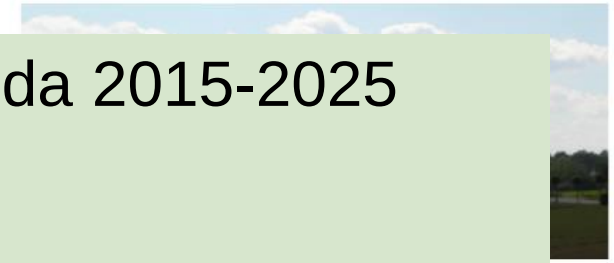

De Achterhoek geeft je de ruimte!

Vastgesteld 23 februari 2021

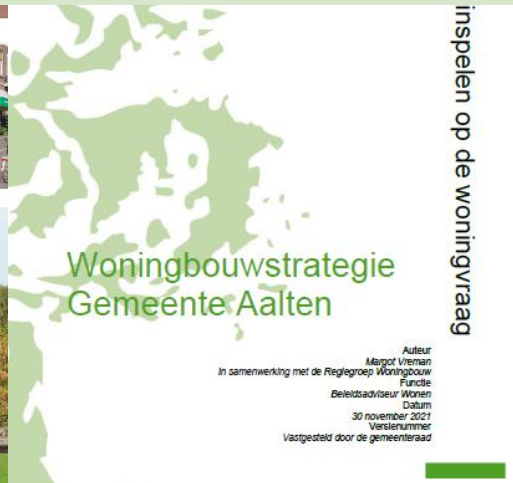

krachtige regio

"Want alles wat verdwijnt geeft ruimte aan wat komt"
Stef Bos, 2014

2. Provinciale omgevingsverordening

Hoofdstuk 2 Ruimte

Afdeling 2.1 Woonlocaties en recreatiewoningen

Artikel 2.1 (regionale woonagenda)

1. Per regio stellen de gemeentebesturen een regionale woonagenda op.
2. Gedeputeerde Staten stellen de regionale woonagenda vast, als de agenda in overeenstemming is met de regionale opgave en het meest recente provinciale beleid.
3. Als nog geen regionale woonagenda is vastgesteld of een noodzakelijke actualisatie van de vigerende regionale woonagenda nog niet heeft plaatsgevonden, beoordelen Gedeputeerde Staten, totdat die regionale woonagenda is vastgesteld of na actualisering opnieuw is vastgesteld een bestemmingsplan dat nieuwe woningen mogelijk maakt aan de volgende criteria:
    a. er wordt voldaan aan de eisen van de Ladder voor duurzame verstedelijking;
    b. de ontwikkeling past binnen het meest recente provinciale beleid;
    c. er heeft aantoonbaar regionale afstemming plaatsgevonden over deze ontwikkeling.

Artikel 2.2 (instructieregel bestemmingsplan doorwerking regionale woonagenda)

- Publicatie 14 januari 2023
- Verplichting tot een regionale woonagenda
- Zowel gemeenten als GS stellen RWA vast

3. De woningbouwopgave in verschillende documenten gemeente Aalten

	Regionale woonagenda	Woondeal	Woningbouwstrategie Aalten / afwegingskader WB
Looptijd	2022-2030 + doorkijk	2022-2030	2021-2030
Aantal woningen	985	750	1050
Aandeel sociale huur	210 (28%)	210	-
Aandeel middenhuur	50	50	-
Betaalbare koop	251 (32%) (met tussengrens € 250.000)	251	- Koopgrenzen op 230.000 en 300.000
Overig	Regionale Agenda Projecten	Sleutelprojecten	Aanpassen afwegingskader woningbouw

Regionale criteria

Huidige regionale kwalitatieve toetsingscriteria komen te vervallen:

1. *De behoefte is aangetoond*
2. *Voorrang voor transformatie van leegstaand vastgoed (verbouw of nieuwbouw na sloop)*
3. *Inbreiding gaat voor uitbreiding*

Nieuwe criteria

Gewenste aanpassingen huidige afwegings-kader woningbouw gemeente Aalten

- Invulling geven aan behoefte als minimale vereiste
  - Onderscheid plannen meer/minder dan 20 woningen
  - Passend binnen de kwantitatieve woningbouwopgave (Woningbouwstrategie Aalten)

- Inbreiding alleen indien:
  - Transformatie
  - Toevoeging aan ruimtelijke kwaliteit

- Overige criteria handhaven?
  - Wonen met zorg
  - Innovatie

Van Afwegingskader naar uitnodigingskader?

Wat kunnen we nog verwachten in 2023

- Implementatie ‘een thuis voor iedereen’
  - Woondeal deel 2

- Regiewet op de volkshuisvesting:
  - Benoemt aandachtsgroepen
  - Verplichting huisvestingsverordering
    - *Urgentieregeling*
    - *Andere zaken zijn facultatief zoals zelfbewoningsplicht, lokale bindingseisen en*
  - Verplichting woon en zorg visie
  - Toezichthoudende rol provincie verandert

Klimaatadaptatiestrategie Aalten

Samen bewust met daadkracht aan de slag

Ruud Wolkorte

7 februari 2023

Inhoud

Deel 1: Inleiding
Introductie klimaatverandering

Handelingsperspectief

Klimaatdoelen en SDG’s

Klimaatadaptatie
Nationaal – Regionaal - Lokaal

Deel 2: Klimaatstrategie
Opbouw klimaatstrategie

Aanpak

Uitvoeringsagenda 2023

Klimaatadaptatie en omgevingsvisie

Deel 3: Vragen

Klimaatverandering - introductie

Wat is de belangrijkste boodschap uit de introductiefilm?

A: We weten en doen al veel, we zijn goed bezig.

B: Iedereen moet meedoen, we kunnen het alleen samen.

C: Klimaatverandering veroorzaakt weersextremen.

D: We kunnen niet alles oplossen.

https://weetvanwater.nl/klimaatatlas/

https://weetvanwater.nl/droogteachterhoek/

Klimaatverandering - introductie

Klimaatdoelen

Mondiaal (Klimaatakkoord Parijs (2015))

Stijging van de gemiddelde temperatuur op wereldwijd maximaal 2 graden, bij voorkeur 1,5 graad Celcius.

Europa

- 2030: minimaal 55% emissiereductie broeikasgassen t.o.v. 1990
- 2050: klimaatneutraal
  (verschil tussen uitstoot van broeikasgassen enn vastleggen van broeikasgassen is 0.)

Nederland

Idem Europa

IPCC: Onmiddellijke versnelling mondiale klimaatactie nodig om doel 1,5 graden nog te kunnen halen

04-04-2022 | Nieuwsbericht

Het doel van het klimaatakkoord van Parijs - het streven om de opwarming van de aarde beperkt te houden tot 1,5 graden - raakt buiten zicht, tenzij landen gezamenlijk meer ambitie tonen en onmiddellijk in actie komen. Dat stellen de vijf Nederlandse klimaatexperts die aan het vandaag verschenen IPCC rapport hebben bijgedragen. Een dergelijke versnelling en versterking van beleidsmaatregelen is nog mogelijk - maar vereist een verregaande transformatie van de systemen die ten grondslag liggen aan onze economie, zoals energie, industrie, transport en landbouw. De komende jaren zijn daarbij doorslaggevend. Dit zijn enkele van de belangrijkste conclusies van het IPCC-rapport dat vandaag is gepubliceerd.

Wat kunnen we doen?

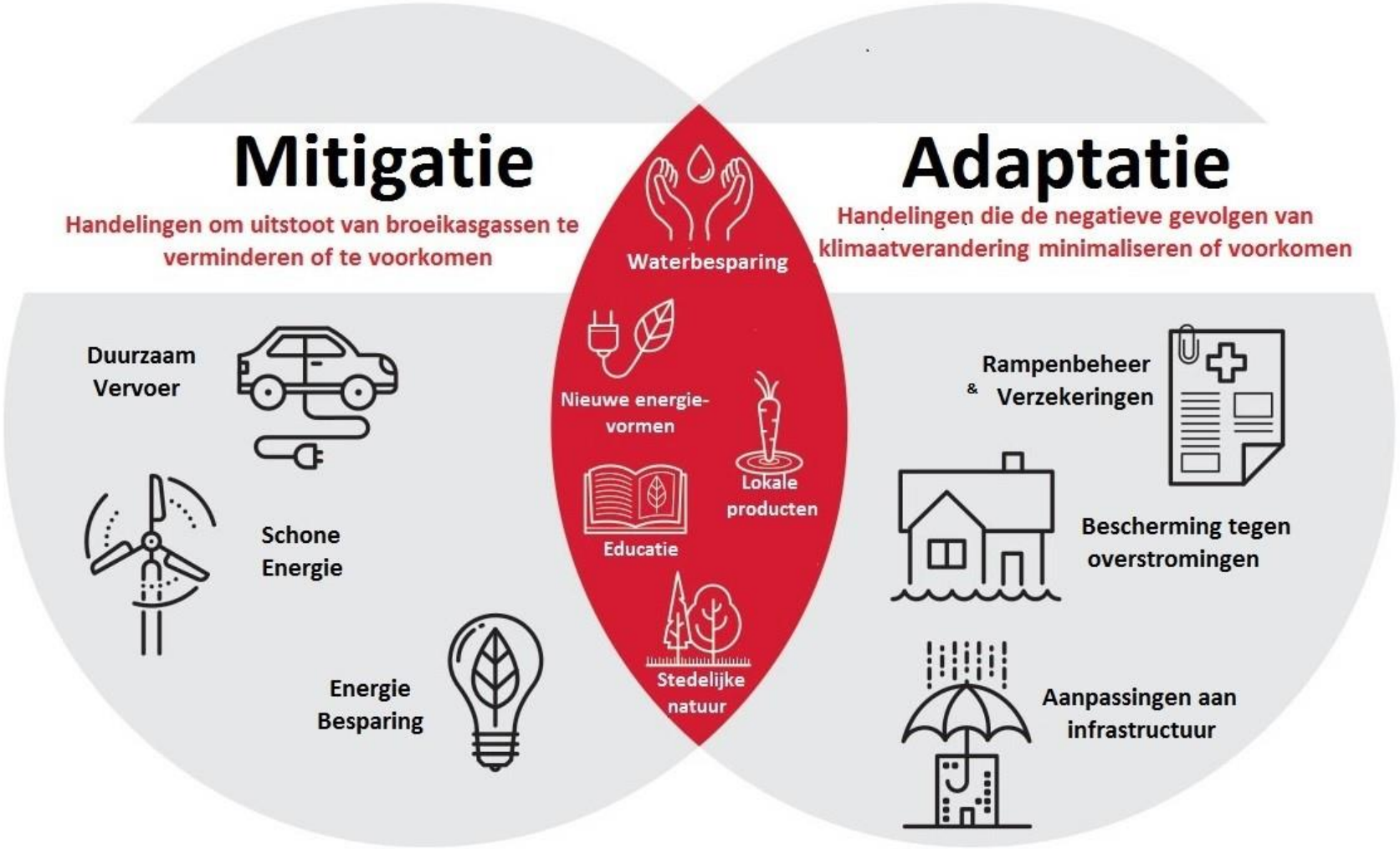

Sustainable Development Goals

Gemeente Aalten

SDG's

SDG's Klimaatstrategie Aalten

Klimaatadaptatie - Nationaal

Klimaatadaptatie - Nationaal en regionaal

Gemeente Aalten

Klimaatadaptatie – Regionaal

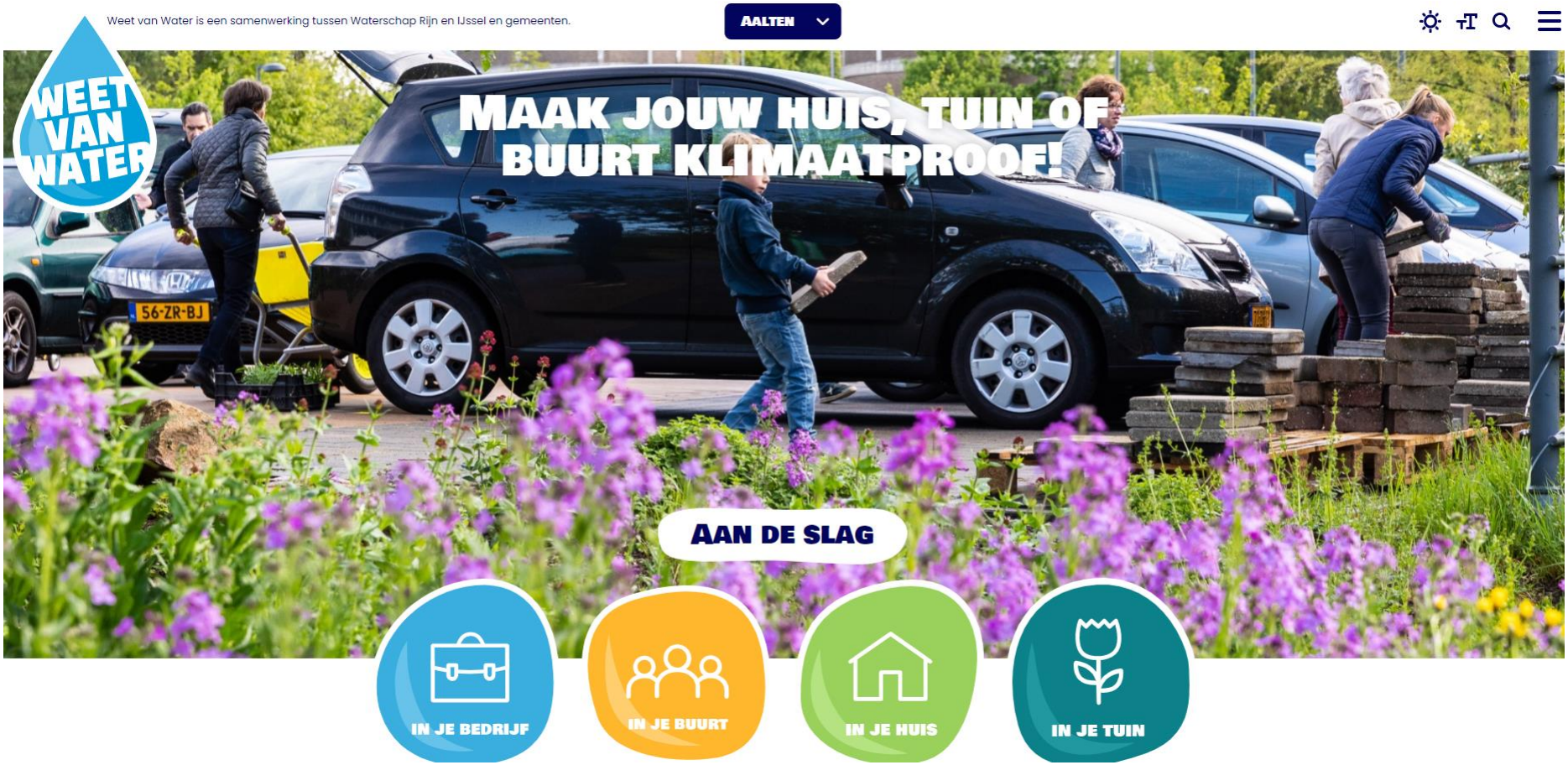

Klimaatadaptatie – Regionaal
Aanpak droogte Achterhoek

Plan voor aanpak droogte in Achterhoek

25 november 2020, 17:11 Voorlezen Algemeen

ACHTERHOEK - Met het programmaplan 'Doen, delen, doordénken en doorpakken' moet de droogte in de Achterhoek worden aangepakt. Een samenwerkingsverband tussen provincie Gelderland, Waterschap Rijn en IJssel, tien gemeenten, Vitens, diverse natuurorganisaties, LTO Noord en 8RHK ambassadeurs. Betrokkenen willen doorpakken, ook via ambitieuze maatregelen.

Klimaatadaptatie – Lokaal

Aalten4GlobalGoals
Samen op weg naar
EEN DUURZAME WERELD

Klimaatadaptatie - Lokaal

7. Thema 2: Duurzaamheid en Klimaat

Ambitie:

Samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, regionale en landelijke partners realiseren we de (inter)nationale duurzaamheids- en klimaatdoelstellingen. We geven daarbij zelf het goede voorbeeld en vervullen een innovatieve en realistische rol in de regio op het gebied van energietransitie en klimaatadaptatie. We zijn een gemeente die zorgvuldig omgaat met grondstoffen, reststromen en milieu. We bevorderen circulariteit en versterking van de biodiversiteit.

Toelichting:

De opdracht vanuit het Energieakkoord en het Akkoord van Groenlo is omvangrijk. De rapporten over de opwarming van de aarde schetsen een zorgelijk beeld voor de toekomst. Het gaat veel sneller met de opwarming van de aarde en we moeten meer maatregelen nemen, meer doen. Iedereen, burger, bedrijf, overheid moet meedoen.

Een energietransitie is noodzakelijk. Het gaat dan om energie besparen en energie duurzaam opwekken met behulp van bestaande en nieuwe technologie.

Daarnaast willen we toe naar een circulaire economie, waarbij producten en grondstoffen worden hergebruikt en zo min mogelijk vernietigd.

Naast het nemen van maatregelen om onze invloed op het klimaat te verminderen, moeten wij ons ook aanpassen aan het klimaat. Maatregelen zijn noodzakelijk om de gevolgen van bijvoorbeeld extreme regenval, hittestress of droogte op te vangen en in te dammen.

Naast klimaatverandering is ook het verlies aan biodiversiteit een zorgelijke ontwikkeling. Zo wordt de natuurlijke bestuiving in de landbouw en de voedselketen bedreigd door de afname van de insectenpopulatie.

Klimaatadaptatie - Lokaal

Inhoud

Deel 1: Inleiding

Introductie klimaatverandering

Handelingsperspectief

Klimaatdoelen en SDG’s

Klimaatadaptatie
Nationaal – Regionaal - Lokaal

Deel 2: Klimaatstrategie

Opbouw klimaatstrategie
Weten – Willen – Werken

Aanpak

Uitvoeringsagenda 2023

Klimaatdialoog en
omgevingsvisie

Klimaatstrategie Aalten
Weten, Willen en Werken

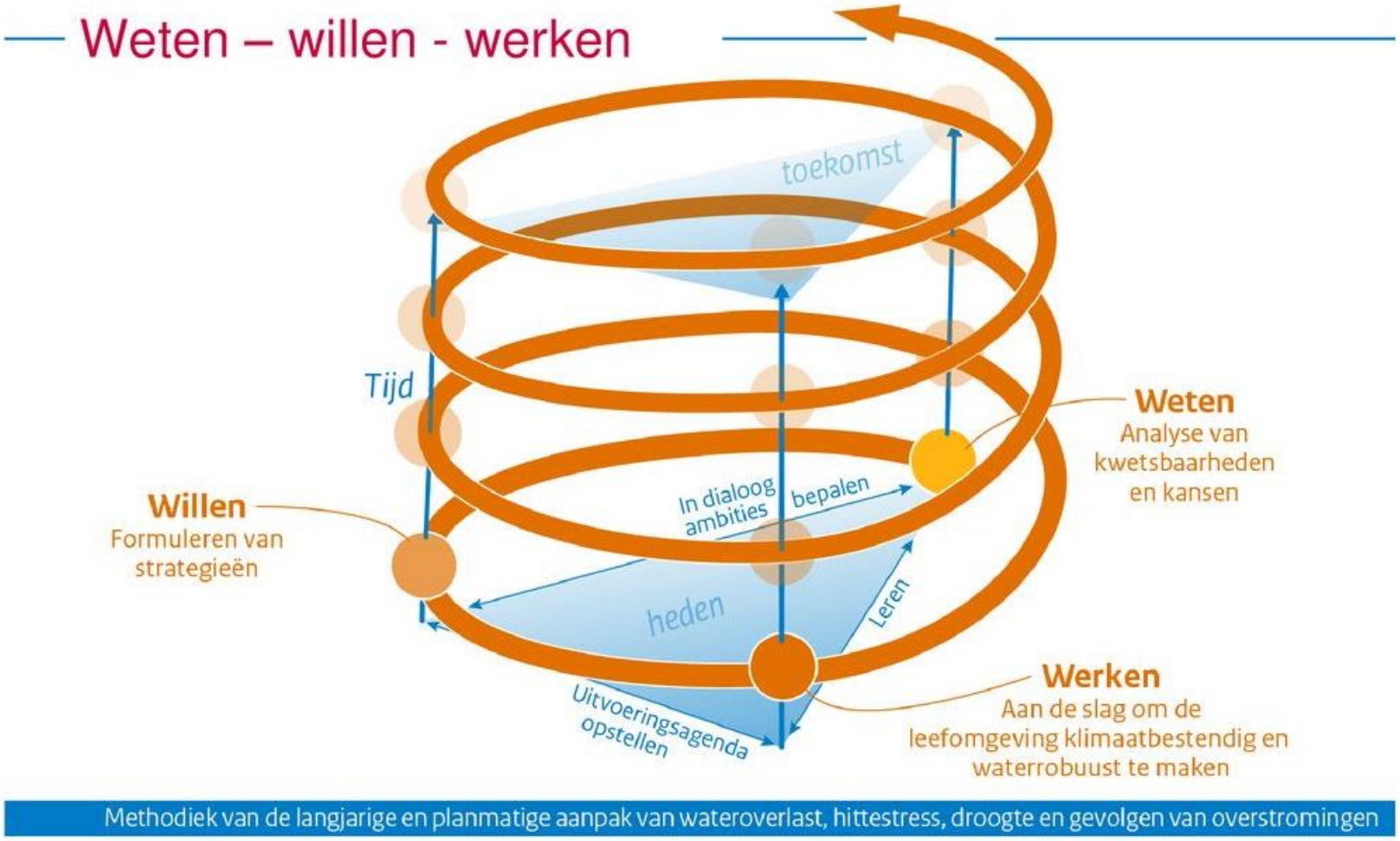

Klimaatstrategie Aalten - Weten, Willen en Werken

Gemeente Aalten

Weten:
Wat zijn de gevolgen van het veranderende klimaat in de gemeente Aalten?

Willen:
Wat is de gemeentelijke ambitie ten aanzien van het voorkomen van klimaatschade?

Werken:
Wat gaat de gemeente doen om de ambitie waar te maken en vooral:
wanneer en hoe gaat de gemeente dat doen?

Klimaatstrategie - Weten

Weten = Kwetsbaarheden in beeld brengen

Gedaan door: uitvoeren regionale klimaatstresstest

Meer info: http://www.weetvanwater.nl

Klimaatstrategie - Weten

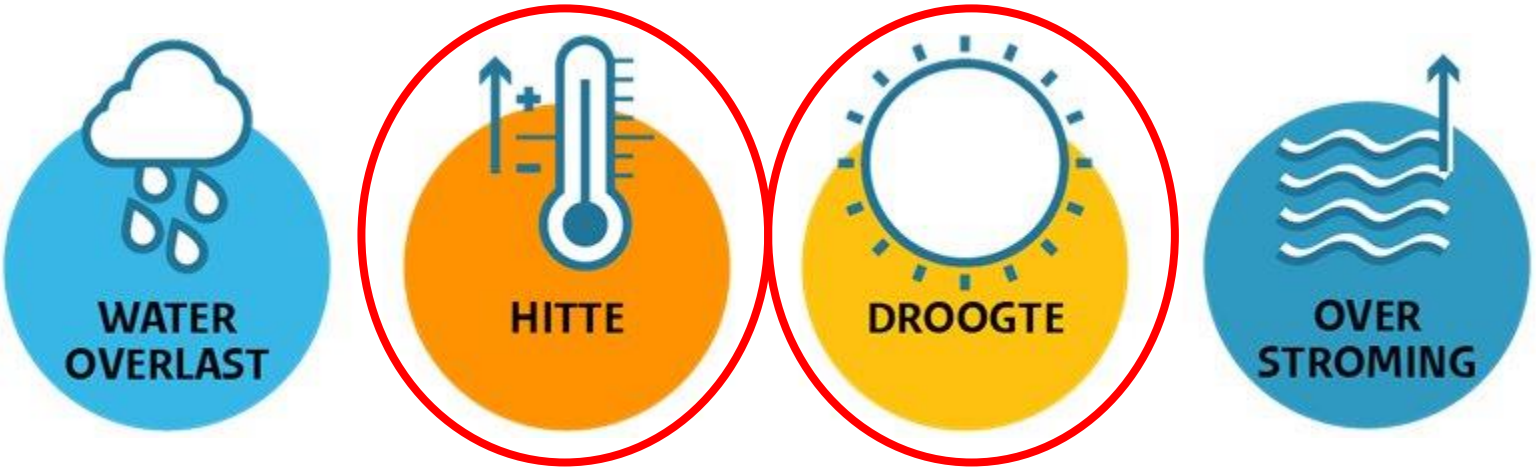

Belangrijk raakvlak
Verlies aan biodiversiteit

Gemeente Aalten

Klimaatstrategie Aalten – Weten Hitte

Klimaatstrategie Aalten – Weten
Droogte

Klimaatstrategie Aalten - Willen
Vergroten grondwatervoorraad

Achterhoekse afspraak:
Vergroten grondwatervoorraad met **100 mm**

Klimaatstrategie Aalten - Willen
Vergroenen en vergroten biodiversiteit

Klimaatstrategie Aalten - Willen
Vergroenen en vergroten biodiversiteit

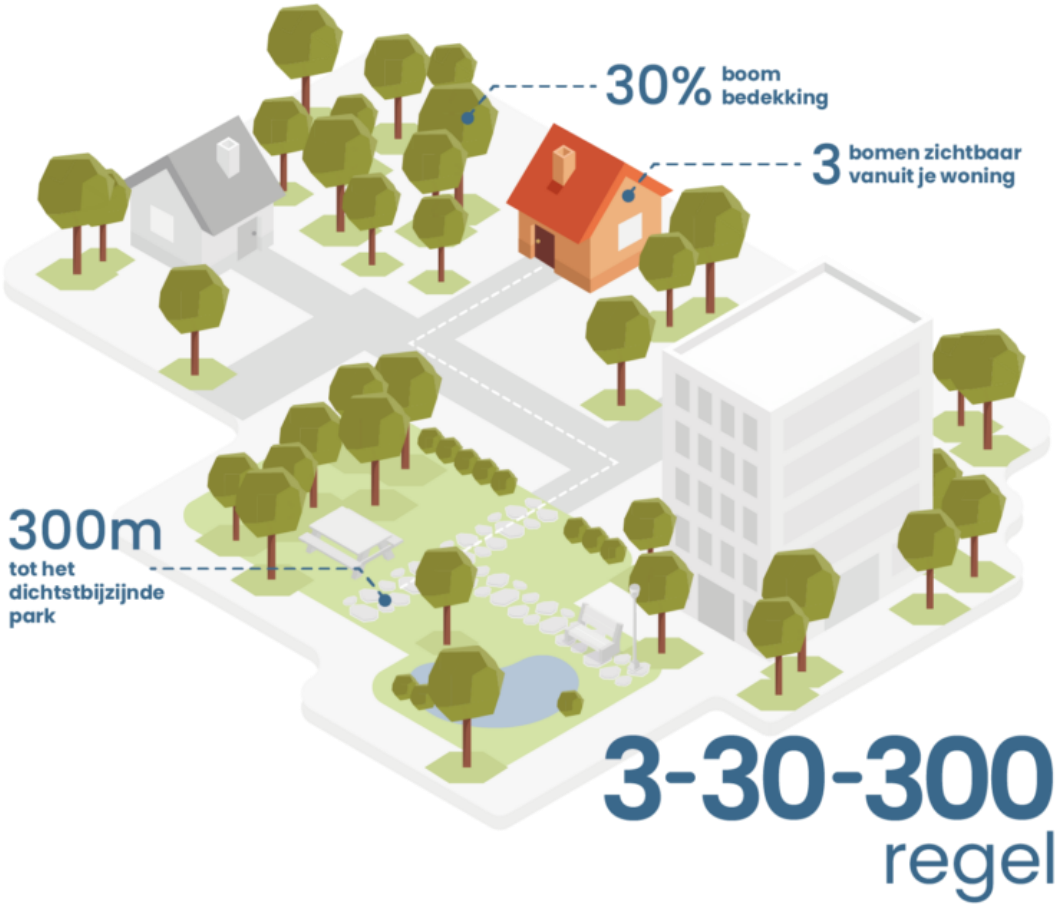

Klimaatstrategie Aalten - Werken
2-sporen aanpak

Publiek domein

- Aansluiten in reeds lopende ontwikkelingen
- Samenwerken met partners zoals provincie Gelderland en Waterschap Rijn en IJssel
- Kansen voor co-financiering en subsidie verzilveren

Klimaatstrategie Aalten - Werken
2-sporen aanpak

Privaat domein

- Educatie op (basis)scholen
- Vergroten bewustzijn.
- Stimuleren en aanzetten tot klimaataktie

Klimaatstrategie Aalten - Werken Uitvoeringsagenda 2023

Gemeente Aalten

Samenwerken – Stimuleren - Reguleren

Samenwerken

- participatie in het ophalen van de gebiedsopgave in het kader van de omgevingsvisie Aalten
- nadere uitwerking uitvoeringsagenda 2023 – 2030
- meedoen aan regionale aanvraag Impulsgelden DPRA 2023

Stimuleren

- inrichten communicatie- en voorlichtingsstrategie
- inzet website Weet van Water.nl
- instellen subsidie afkoppelen hemelwater /aanleg groene daken

Reguleren

- opstellen Programma Water en Riolering Aalten
- opstellen Klimaattoets Aalten
- opstellen hemelwaterverordening + gebiedsaanwijzingen
- herijken beleidskaders verkoop openbaar groen

Klimaatstrategie Aalten

Klimaatdialoog en Omgevingsvisie

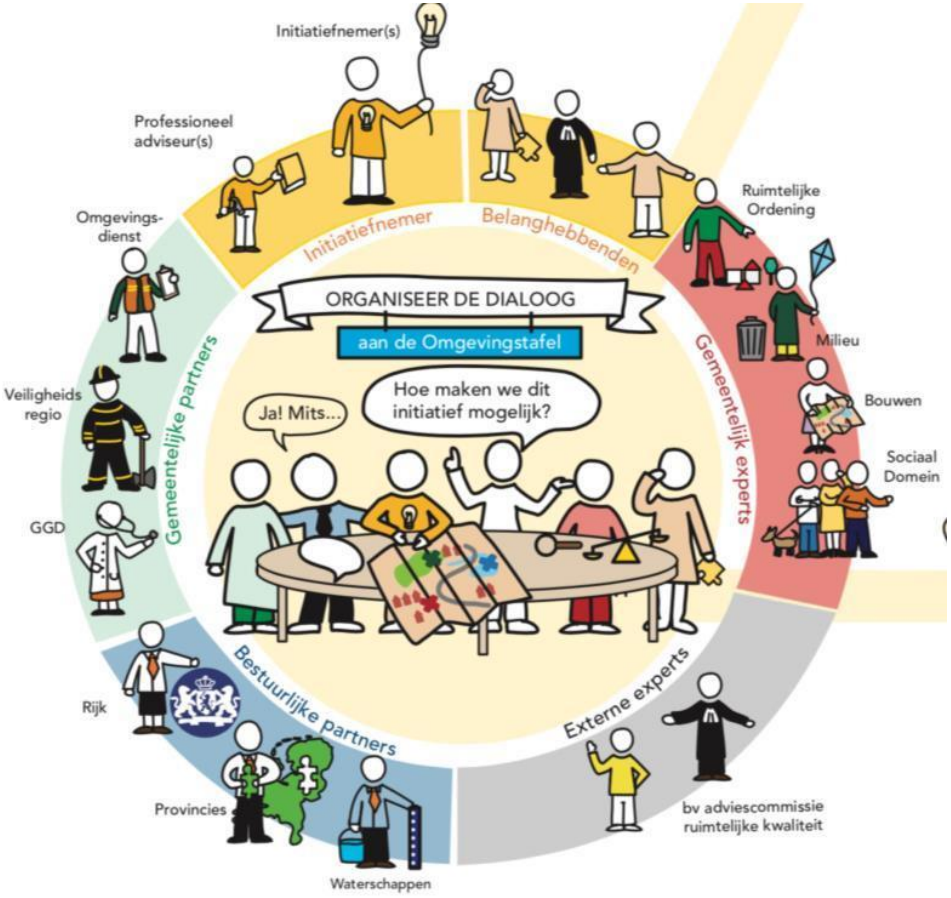

Inhoud

Deel 1: Inleiding
Introductie klimaatverandering

Handelingsperspectief

Klimaatdoelen en SDG’s

Klimaatadaptatie
Nationaal – Regionaal - Lokaal

Deel 2: Klimaatstrategie
Opbouw klimaatstrategie

Aanpak

Uitvoeringsagenda 2023

Klimaatadaptatie en omgevingsvisie

Deel 3: Vragen